

Lovændring vedrørende samordning af elevplan, uddannelses- bog og uddannelsesplan (folkeskolelo- ven og vejledningsloven 2009)

Notat

Udarbejdet for Ministeriet for Børn og Undervisning

Juni 2012

INDHOLD

INDLEDNING	3
1.1 Baggrund	3
1.2 Om undersøgelsen	3
2. FORELØBIGE EFFEKTER	4
2.1 Administrativ forenkling	4
2.2 Tydeliggørelse af samspillet mellem planerne	5
3. KONKLUSION	7

INDLEDNING

1.1 Baggrund

Den daværende undervisningsminister nedsatte i januar 2008 et udvalg til afbureaukratisering af folkeskolerne. Udvalget havde til opgave at vurdere og komme med forslag til regelforenkling og fjernelse af unødvendigt bureaukrati på skoleområdet.

Udvalgets arbejde resulterede i en lovændring (2009) hvor elevplanen, uddannelsesbogen og uddannelsesplanen blev samlet, så de nu udgør ét redskab på 8. og 9. klassestrin: En elev- og uddannelsesplan. Indholdet af elevplanen og uddannelsesplanen blev således videreført i den nye elev- og uddannelsesplan, mens den skriftlige uddannelsesbog blev afskaffet som selvstændigt redskab. Den del af elevens elev- og uddannelsesplan, der anvendes i forbindelse med elevens videre uddannelse mv. efter 9. eller 10. klasse, betegnes fortsat uddannelsesplan.

Formålet med samordningen af de tre redskaber var bl.a. at forenkle det administrative arbejde for skolerne, herunder lærerne og UU-vejledere, idet aktørerne nu kun skal forholde sig til ét dokument. Formålet med ændringen var også at tydeliggøre samspejlet mellem redskaberne, så det i højere grad blev muligt at tilrettelægge elevens undervisning under hensyntagen til elevens valg af uddannelse samt sikre, at indholdet i elevplanen blev nyttiggjort i forbindelse med vejledningen.

1.2 Om undersøgelsen

Som led i, at lovforslaget er omfattet af lovovervågning har Ministeriet for Børn og Undervisning iværksat en status på resultaterne af lovændringen. Undersøgelsen er foretaget i forlængelse af evalueringen af Ungepakke 2, som ligeledes forestås af konsortiet PlussLeadership, Epinion og Center for Ungdomsforskning.

Spørgsmål om lovændringen har været indarbejdet i den survey, der blev gennemført som en stikprøveundersøgelse i forbindelse med evalueringen af Ungepakke 2 i april 2012. Spørgsmålene var stillet til UU-vejledere samt skoleledere eller lærere med særlig indsigt i arbejdet med uddannelsesplaner og uddannelsesparathedsvurderinger. Kun respondenter, som også før lovændringen i 2009 arbejdede med elev- eller uddannelsesplaner, har besvaret spørgsmålene. I alt drejer det sig om 27 vejledere og 27 skoleledere/lærere fra folkeskoler. Dermed skal alle procenttal læses med forbehold for den relativt lille respondentgruppe. Lovændringen er desuden diskuteret i 6 fokusgrupper med deltagelse af folkeskolelærere og vejledere fra de 6 casekommuner udvalgt i forbindelse med evalueringen af Ungepakke 2.

2. FORELØBIGE EFFEKTER

2.1 Administrativ forenkling

Der er stor forskel på, hvordan respondenterne vurderer effekterne af lovændringen.

Tendensen er, at UU-vejlederne er mest negative i deres vurdering af effekter – her svarer 41 %, at ændringerne i ringe grad eller slet ikke har forenklet det administrative arbejde, mens 19 % svarer, at dette i høj eller meget høj grad har været tilfældet.

Skolerne er mere positive, men også meget delte i deres vurdering. 33 % oplever, at ændringen i høj eller i meget høj grad har givet administrative lettelser, mens 30 % svarer i ringe grad eller slet ikke. En relativt stor gruppe (33 %) af både vejledere og repræsentanter for skolerne, svarer, at ændringen i nogen grad har givet administrative lettelser.

Tabel 1: Formålet med samordningen af de tre redskaber var bl.a. at forenkles det administrative arbejde for skolerne, herunder lærerne og UU-vejlederne. I hvilken grad vurderer du, at ændringen har givet administrative lettelser?

	UU-vejleder	Folkeskole til og med 9. klasse
I meget høj grad	0 %	7 %
I høj grad	19 %	26 %
I nogen grad	33 %	33 %
I ringe grad	19 %	15 %
Slet ikke	22 %	15 %
Ved ikke	7 %	4 %
Total	100 % (27)	100 % (27)

Ser vi på de kvalitative data, er det tydeligt, at der er meget stor forskel på, hvordan man har arbejdet med implementeringen af lovændringen.

Nogle kommuner har købt IT-systemet MinUddannelse (UVDData), som integrerer planerne, og andre knytter de to særskilte dokumenter til hinanden (fx via Skoleintra), så de to dokumenter flettes sammen og fx den sidste del af dokumentet består af uddannelsesplanen. Dette samlede dokument kan så tilgås af lærer, vejleder, forældre og elev.

Andre steder er der blot tale om udveksling af printede udgaver af de to dokumenter mellem lærere og UU-vejledere – eller der er slet ikke tale om en kobling:

”Det nærmeste, vi kommer en kobling, er en clips. Der er ingen sammenhæng mellem de to. Det ene er skolens beskrivelse, og den anden er elevens egen.” (Vejleder)

”Elevplan og uddannelsesplan er ikke det samme dokument. Vi laver begge dele både i 8. og 9. klasse. Systemerne kører ikke sammen. Et økonomisk spørgsmål. Når vi laver elevplanen, kan vi ikke se uddannelsesplanen. Tidsmæssigt fungerer det heller ikke. Uddannelsesplanen er i foråret, og elevplanen er om efteråret.” (Lærer)

De respondenter, der har oplevet udfordringer med implementeringen, pointerer, at de primært relaterer sig til manglende køb/etablering af IT-værktøjer. Der opleves dog også en del udfordringer i relation til ’koordineringen af samkøringen’ mellem skoler og UU, som gør, at en del ikke oplever en administrativ lettelse som ønsket:

”Det virkede ikke digitalt med samkøring. Det er ikke lykkedes at etablere en fælles IT-plattform.” (Lærer)

”Elevplanen og uddannelsesplanen er to vidt forskellige redskaber, der ikke udarbejdes af de samme mennesker - det gav ingen mening, men udelukkende besvær at køre det sammen.” (Vejleder)

2.2 Tydeliggørelse af samspillet mellem planerne

En anden central del af formålet med lovændringen var at tydeliggøre samspillet mellem redskaberne, så det i højere grad blev muligt at tilrettelægge elevens undervisning under hensyntagen til elevens valg af uddannelse samt sikre, at indholdet i elevplanen blev nyttiggjort i forbindelse med UU’s vejledning.

Ser vi på aktørernes vurderinger, er tendensen fortsat varierende vurderinger, hvor UU-vejlederne er de mest kritiske. 15 % af UU-vejlederne og 26 % af skolerne vurderer i høj eller i meget høj grad, at formålet er opfyldt, mens over halvdelen (52 %) af UU-vejlederne vurderer, at formålet i ringe grad eller slet ikke er opfyldt. Det gælder kun 15 % af skolerne.

Halvdelen af skolerne (52 %) svarer, at formålet i nogen grad er opfyldt mod 19 % af UU vejlederne.

Tabel 2: Formålet med ændringen var også at tydeliggøre samspillet mellem redskaberne, så det i højere grad blev muligt at tilrettelægge elevens undervisning under hensyntagen til elevens valg af uddannelse samt sikre, at indholdet i elevplanen blev nyttiggjort i forbindelse med UU's vejledning. I hvilken grad vurderer du, at dette formål er opfyldt?

	UU-vejleder	Folkeskole til og med 9. klasse
I meget høj grad	0 %	4 %
I høj grad	15 %	22 %
I nogen grad	19 %	52 %
I ringe grad	33 %	11 %
Slet ikke	19 %	4 %
Ved ikke	15 %	7 %
Total	100 % (27)	100 % (27)

De kvalitative data viser, at det er en udbredt opfattelse, at elevplanen er lærerens redskab, mens uddannelsesplanen er vejlederens redskab. Flere vejledere og lærere pointerer, at koblingen mellem elevplaner og uddannelsesplaner finder sted ved møder (i nogle tilfælde betegnet "samkøringsmøder" med reference til samkøringen af planerne) eller ved, at parterne udveksler hhv. elev- og uddannelsesplan elektronisk eller som print.

Der er altså ikke tale om et konkret samarbejde om udarbejdelsen af ét dokument, men der er en generel opmærksomhed om samspillet mellem indholdet i de to dokumenter, som kan sikre en bedre vejledning. Særligt UU-vejlederne efterspørger endnu tættere samarbejde om planerne:

"Der er stadig ikke tæt nok samarbejde om dokumenterne. Elevplansdelen er lærernes ansvar, og uddannelsesplandelen er UU-vejlederens. De er ikke tæt nok forbundet. Lærerne opfatter uddannelsesplandelen som vores - den vil de ikke blande sig i." (Vejleder)

"Som UU-vejleder laver jeg stadig uddannelsesplanen, og skolen elevplanen. Fordelen er, at vi kan se i hinandens systemer - derved læser jeg mere om eleven og får et mere grundigt indblik i eleven. Rent administrativt er det mere arbejde. Men rent vejledningsmæssigt giver det betydeligt bedre baggrund for min vejledning." (Vejleder)

3. KONKLUSION

Der er stor forskel på, hvordan respondenterne vurderer effekterne af lovændringen – både i relation til administrative forenklinger i kraft af lovændringen og i relation til samspillet mellem elev- og uddannelsesplanerne som redskaber. Der er tilsvarende stor forskel på, hvordan man har arbejdet med implementeringen af lovændringen, og hvor omfattende samkøringen af elevplanen og uddannelsesplanen er – hvis koblingen overhovedet finder sted.

Tendensen er, at UU-vejlederne er mest negative i deres vurdering af effekter – her svarer 41 %, at ændringerne i ringe grad eller slet ikke har forenklet det administrative arbejde, og over halvdelen af UU-vejlederne (52 %) vurderer, at formålet omkring styrket samspil mellem planerne i ringe grad eller slet ikke er opfyldt.

Skolerne er i højere grad positive eller neutrale i deres vurderinger af både administrative lettelser og samspil mellem redskaberne.

De lærere og vejledere, der har oplevet udfordringer i implementeringen, fremhæver primært manglende køb/etablering af IT-understøttelse. Der opleves dog også en del udfordringer i relation til 'koordineringen af samkøringen' mellem lærere og UU, som gør, at man ikke oplever en administrativ lettelse som ønsket.

De kvalitative data viser desuden, at det er en udbredt opfattelse, at elevplanen er lærerens redskab, mens uddannelsesplanen er vejlederens redskab, men der er generelt opmærksomhed om at samspillet mellem indholdet i de to dokumenter, kan sikre en bedre vejledning.

Særligt UU-vejlederne udtrykker ønske om tættere samspil. Dette forhold, samt divergensen mellem UU og skolerne i deres vurdering af lovændringerne, afspejler efter vores vurdering en generel tendens til, at UU efterspørger endnu tættere og mere omfattende samarbejde med skolerne, og at UU derfor er tilbøjelige til at være mere kritiske i deres vurderinger af det eksisterende samspil. (Se også rapporten "Kortlægning af UEA-aktiviteter i Folkeskolen", PlussLeadership, Epinion og Center for Ungdomsforskning 2012).